

حریم خصوصی

در برخوردهای اجتماعی، ادب و احترام متقابل شالوده اصلی شخصیت اجتماعی ما را تشکیل می‌دهد. بخشی از این آداب و اصول را از پدر و مادر، مدرسه و محیط فراگرفته‌ایم و بخش دیگری از آن هم ناگفته است و جزو مسائلی است که به نظر می‌رسد باید بدانیم. گرچه در فضاهای دوستی، تظاهر به رعایت نکردن این چارچوب‌های اخلاقی زیاد است. اما رشد شخصیت اجتماعی ما نیز در همین دوره کامل می‌شود و تأمل و تفکر روی رفتارهایمان ضروری به نظر می‌رسد.

در این شماره در خصوص رعایت نکاتی از حریم خصوصی افراد صحبت می‌کنیم. همه می‌دانیم که وقتی دو نفر با هم نجوا می‌کنند، یا در اتفاق دربسته‌ای در حال گفت‌و‌گو هستند، دور از ادب است که پنهانی حرف‌هایشان را بشنویم. حتی اگر موضوع صحبت‌شان، ما باشیم، شرایطی را در نظر بگیرید که دو یا چند نفر، در فضای عمومی، خانه، مدرسه یا حتی اتوبوس و تاکسی! در حال حرف زدن با هم هستند. در این شرایط اگر ما حرف‌هایشان را بشنویم و درباره موضوع صحبت‌شان نظری داشته باشیم، چه واکنشی داشته باشیم بهتر است؟ آن دو نفر از این واکنش ما چه برداشتی خواهند داشت؟ با تعدادی از دوستان شما در این زمینه گفت‌و‌گو کرده‌ایم. خلاصه این تعامل به صورت روپرتوست:

این بچه‌ها در مدرسه چه چیزی یاد می‌گیرند؟ پس کی می‌خواهند آداب اجتماعی یاد بگیرند؟

صدبار تذکر داده‌ام که این کار خوبی نیست، اصلًا توجهی نمی‌کند!

هیچ اهمیتی ندارد، من مسئول تربیت دیگران نیستم.

بچه‌های این دوره و زمانه‌اند دیگر، چکار می‌شود کرد؟!!

بهتر است ناراحتی خودم را از
رفتار ناشایستش نشان دهم!

پدر و مادرش، ادب یادش نداده‌اند.
چرا فکر می‌کند در باره همه‌چیز
باید نظر دهد؟

چطور به او بفهمانم که این کار،
شخصیت خودش را زیر سؤال
می‌برد؟!

طفلکی هنوز در دوران کودکی مانده و
بزرگ نشده است.

رعایت حریم و شخصیت دیگران، از مهم‌ترین نکات
آداب اجتماعی است که در همه جوامع و همه زمان‌ها،
تعریف شده است. حضرت علی علیه السلام، ادب را
بهترین خصلت می‌داند^۱ و می‌فرماید: برترین ادب آن
است که انسان از حدود خود خارج نشود و از قدر و
شأن خویش تجاوز نکند.^۲
همچنین می‌فرماید: دوستی با شخص بی‌ادب،
صمیمانه نخواهد شد.^۳

پی‌نوشت‌ها

۱. محمدی ری‌شهری، میزان الحکمہ، ج ۱، صفحه ۶۶

۲. همان، صفحه ۷۳

۳. بخار الانوار، ج ۶۷، صفحه ۴۰۰

